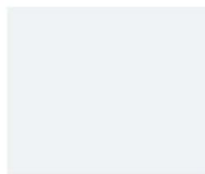

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu: *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic Gnieźnieńskiej i Lotniczej (II)*

Opracowanie:

pracownia
urbanistyczna
plan 21
ul. Pniewska 8 60-446
Poznań
tel. +48 608 089 585
mkalinowska@plan21.pl
www.plan21.pl

Poznań 2021

Spis treści

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU AUTORSKIEGO	4
1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
1.2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	5
1.3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I METODY PRACY	6
1.4. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I JEGO UŻYTKOWANIE	8
1.5. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CELE ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	14
2.1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	14
2.2. BUDOWA GEOLOGICZNA, WARUNKI GLEBOWE I SUROWCE MINERALNE	15
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	17
2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	20
2.5. ROŚLINNOŚĆ I ŚWIAT ZWIERZĘCY	20
2.6. STAN JAKOŚCI POWIETRZA I KLIMATU AKUSTYCZNEGO	22
2.7. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE	23
2.8. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	25
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ OKREŚLENIE I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU ORAZ REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	26
3.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT.....	27
3.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	29
3.3. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ TERENU I GLEBY.....	32
3.4. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	34
3.5. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ PROMIENIOWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	35
3.6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY - RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	38
3.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	38
3.8. ODDZIAŁYWANIE NA DOPRAWY MATERIALNE	39
3.9. RYZYKO WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII, BEZPIECZEŃSTWO MIENIA	39
4. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I POZOSTAŁYCH USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	41
4.1. ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z UWARUNKOWANIAMI EKOFIZJOGRAFICZNYMI	41
4.2. ZGODNOŚĆ Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI PRAWA.....	41
4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE KRAJOWYM, MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM.....	41

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

4.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA, W TYM ZDROWIA LUDZI I ZWIERZĄT.....	47
5. INFORMACJE KOŃCOWE	48
5.1. ZALECENIA DOTYCZĄCE MOŻLIWOŚCI WPROWADZENIA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH BĄDŹ ELIMINUJĄCYCH I OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU	48
5.2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	48
5.3. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	49
6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	50
SPIS RYCIN	56
SPIS TABEL	56

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Data sporządzenia prognozy: 16.07.2021

Poznań, 16.07.2021 r.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.) zespół autorów, w tym kierujący tym zespołem oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2.

Zespół autorski niżej wymieniony jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zespół autorski

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic Gnieźnieńskiej i Lotniczej (II)*.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie uchwały podjętej przez Radę Miejską w Środzie Wielkopolskiej Nr XXXII/476/2021 z dnia 18 marca 2021r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic Gnieźnieńskiej i Lotniczej (II).

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Na obowiązek sporządzenia prognozy wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Stosownie do ww. ustawy projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia. Poprzez etap wyłożenia do publicznego wglądu oba dokumenty są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć wpływ na decyzję Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia projektu planu.

1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Celem wykonania prognozy jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce w skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze nim objętym. W związku z tym, w prognozie zawarto ocenę relacji pomiędzy ustaleniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz aspektami gospodarczymi i społecznym. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi przy tym podstawowy środek zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Odpowiednio do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie został uzgodniony z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.122.2021.PW.1 z dnia 30.04.2021 r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Wielkopolskiej (pismo znak: nr ON-NS.-52-2-3/18 z dnia 26.04.2018 roku oraz pismo znak: nr ON-NS.9011.17.2021 z dnia 20.04.2021 r.).

1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w oparciu o istniejącą literaturę naukową, dostępne materiały tematyczne Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej, akty prawne oraz wizję lokalną. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Podczas sporządzania prognozy wykorzystano wiele pozycji literatury naukowej. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- *Fizjografia urbanistyczna*, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Geografia regionalna Polski*, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Klimatologia ogólna*, W. Okołowicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969,
- *Meteorologia i klimatologia dla rolników*, R. Gumiński, Warszawa 1954.

Aby w pełni stwierdzić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy opracowywaniu prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, przede wszystkim regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2021-2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2024,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,

- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęty uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020).

Wykorzystano również następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2021 poz. 741 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2020 poz. 1333 ze zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021 poz. 1098);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2021 poz. 710 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2020 poz. 1463 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2021 poz. 195);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2021 poz. 888);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2021 poz. 779 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2020 poz. 2028 ze zm.).

Posłużono się również mapą topograficzną (1:10 000), sozologiczną (1:50 000) i hydrograficzną (1:50 000) gminy Środa Wielkopolska oraz ortofotomapą obszaru objętego ustaleniami projektu planu. Ponadto korzystano z bazy danych hydrogeologicznych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę indukcyjno-dedukcyjną, polegającą na analizie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Przy określaniu potencjalnych skutków

realizacji zapisów projektu planu miejscowego wykorzystano wiedzę o funkcjonowaniu środowiska. Szczególnie przydatna była wówczas metoda porównawcza.

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i jego użytkowanie

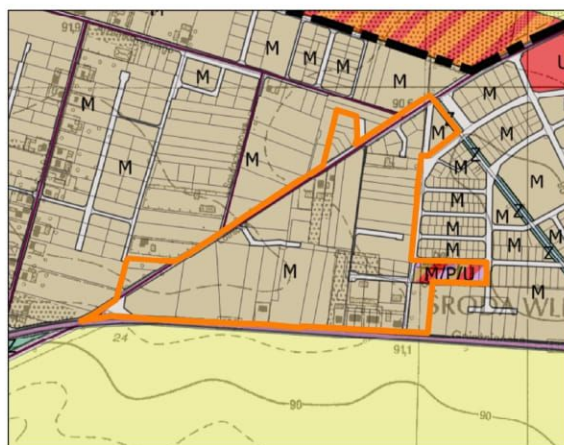
Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w mieście Środa Wielkopolska w rejonie ulicy Gnieźnieńskiej i Lotniczej. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 15,48 ha.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska analizowany obszar przeznaczony został pod tereny wielofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej, usługowej na terenie miasta Środa Wielkopolska, tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zieleni oraz drogi i inne ciągi komunikacyjne (ryc. 1).

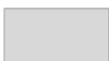
Ryc. 1. Obszar objęty planem - na tle wyrys ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska

WYRYS Z STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚRODA WIELKOPOLSKA ZE ZMIANAMI

SKALA 1:10 000

OZNACZENIA:

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- TERENY WIELOFUNKCYJNEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ, USŁUGOWEJ NA TERENIE MIASTA ŚRODA WIELKOPOLSKA
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, USŁUGOWEJ, TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
- TERENY ZIELENI
- DROGI I INNE CIĄGI KOMUNIKACYJNE
- DROGA WOJEWÓDZKA
- DROGI GMINNE
- GRANICA MIASTA ŚRODA WIELKOPOLSKA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej

Krajobraz analizowanego obszaru stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz wielorodzinna, zabudowa mieszkaniowo – usługowa, usługowa i produkcyjna.

Zabudowa zlokalizowana jest przede wszystkim wzdłuż dróg gminnych oraz od południa wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 432 (DW432). W sąsiedztwie znajdują się głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej oraz tereny rolnicze.

1.5. Ustalenia projektu planu, jego cele oraz powiązania z innymi dokumentami

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają następujące przeznaczenia terenu dla poszczególnych części obszaru tj.:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U, 7MN/U, 8MN/U;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług, oznaczony na rysunku planu symbolem MW/U;
- teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem U;
- teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem P/U;
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1E, 2E;
- teren drogi publicznej klasy głównej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDG;
- tereny dróg publicznych klasy lokalnej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1KDL, 2KDL;
- tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD, 8KDD, 9KDD.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług (**MN/U**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania ustalono budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub mieszkalno – usługowych, z dopuszczeniem wbudowanego, dobudowanego garażu oraz budynków usługowych, garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych, wiat. Ustalono dopuszczenie budynków wolno stojących lub w zabudowie bliźniaczej, z zakazem łączenia w ramach pary budynków w zabudowie bliźniaczej budynku usługowego oraz budynku mieszkalnego. Dopuszczono utrzymanie istniejących obiektów produkcyjnych, magazynowych, składowych z możliwością rozbudowy, przebudowy, nadbudowy, zmiany sposobu użytkowania, do wysokości nie większej niż 9,5 m. Ustalono dopuszczenie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym stacji transformatorowej, dojazdów zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 1,2, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej. Powierzchnia zabudowy do 40% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 30% powierzchni działki budowlanej. Ustalono wysokość budynków, z zastrzeżeniem że dla budynków

w zabudowie bliźniaczej, nakazuje się zachowanie jednolitej wysokości przylegających segmentów budynków, dla budynku mieszkalnego, mieszkalno – usługowego do 9,50 m, dla terenu 1MN/U i 2MN/U do 10,0 m, dla budynku usługowego do 8,0 m, dla budynku garażowego, gospodarczego, gospodarczo-garażowego, wiaty do 4,0 m przy dachach płaskich, do 5,50 m przy dachach stromych, dla terenu 1MN/U i 2MN/U przy dachach stromych do 6,0 m. Ustalono wysokość budowli do 10,0 m. Ustalono dopuszczenie lokalizacji jednej kondygnacji podziemnej. Określono geometrię dachów jako dachy dwuspadowe o połaciach symetrycznie zbiegających się w kalenicy, dachy wielospadowe, dachy płaskie, z zastrzeżeniem że dla budynków w zabudowie bliźniaczej nakazuje się zachowanie jednolitej geometrii dachów przylegających segmentów budynków. Nachylenie połaci dachowych ustalono do 45°, z zastrzeżeniem że dla budynków w zabudowie bliźniaczej nakazuje się zachowanie jednolitego nachylenia połaci dachowych przylegających segmentów budynków. Ustalono dopuszczenie budowy budynku garażowego, gospodarczego, gospodarczo-garażowego, wiaty w odległości 1,5 m od granicy działki budowlanej lub bezpośrednio przy granicy działki budowlanej. Dla zabudowy bliźniaczej dopuszczono lokalizację budynków bezpośrednio przy granicy działki budowlanej.

Dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług (MW/U) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszczono budowę budynków mieszkalnych wielorodzinnych z dopuszczeniem usług w parterach budynku, w liczbie nie większej niż jeden lokal usługowy w jednym budynku oraz budowę budynków garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych oraz wiat. Ustalono dopuszczenie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym stacji transformatorowej, dojazdów, dojazdów zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 1,6, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię zabudowy do 40% powierzchni działki budowlanej oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniej niż 35% powierzchni działki budowlanej. Ustalono wysokość budynku mieszkalnego do 12,50 m, budynku garażowego, gospodarczego, gospodarczo-garażowego, wiaty do 4,0 m. Ustalono wysokość budowli do 12,50 m. Dopuszczono lokalizację jednej kondygnacji podziemnej. Ustalono geometrię dachów jako dachy dwuspadowe o połaciach symetrycznie zbiegających się w kalenicy, dachy wielospadowe, dachy płaskie. Ustalono nachylenie połaci dachowych do 45°.

Dla terenu zabudowy usługowej (U) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszczono budowę budynków usługowych, garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych, wiat. Ustalono dopuszczenie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazdów, dojazdów, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił

od 0 do 0,8, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię zabudowy do 50% powierzchni działki budowlanej oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej. Ustalono wysokość budynków do 9,50 m oraz wysokość budowli 10,0 m. Dopuszczono lokalizację jednej kondygnacji podziemnej. Ustalono geometrię dachów jako dachy dwuspadowe o połaciach symetrycznie zbiegających się w kalenicy, dachy wielospadowe, dachy płaskie. Ustalono nachylenie połaci dachowych do 45°. Ustalono realizację pasa zieleni krajobrazowej zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, z dopuszczeniem infrastruktury technicznej. Dopuszczono budowę budynku garażowego, gospodarczego, gospodarczo-garażowego, wiaty w odległości 1,5 m od granicy działki budowlanej lub bezpośrednio przy granicy działki budowlanej.

Dla terenu obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (**P/U**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszczono budowę budynków produkcyjnych, składów, magazynów, budynków usługowych, budynków garażowych, gospodarczych, gospodarczo – garażowych, hal namiotowych, wiat, portierni. Ustalono dopuszczenie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojazdów, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 1,5, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię zabudowy do 40% powierzchni działki budowlanej oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej. Ustalono wysokość budynków do 7,0 m z dopuszczeniem do 9,0 m części budynku o powierzchni zabudowy nieprzekraczającej 520,0 m² oraz wysokość budowli do 10,0 m. Dopuszczono lokalizację jednej kondygnacji podziemnej, z uwzględnieniem warunków gruntowo – wodnych. Ustalono geometrię dachów jako dachy płaskie o nachyleniu połaci dachowych do 18°. Ustalono realizację pasa zieleni izolacyjnej zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, z dopuszczeniem zjazdów oraz infrastruktury technicznej.

Dla terenów infrastruktury technicznej – elektroenergetyki (**E**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu dopuszczono lokalizację infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, w tym stacji transformatorowej. Ustalono dopuszczenie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 0,8 liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię zabudowy do 80% powierzchni działki budowlanej oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej. Ustalono wysokość budynków do 6,0 m. Dopuszczono wszelkie rodzaje dachów.

W projekcie planu wprowadzono również tereny dróg publicznych.

Dla terenu drogi publicznej klasy głównej (**KDG**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie urządzeń związanych z obsługą ruchu drogowego, urządzeń i sieci infrastruktury drogowej. Ustalono zakaz tworzenia nowych bezpośrednich włączy do drogi KDG. Dopuszczono lokalizację infrastruktury technicznej i drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym przepisami o drogach publicznych. Ustalono dopuszczenie ciągów pieszych, ciągów pieszo – rowerowych, rowerowych.

Dla terenów dróg publicznych klasy lokalnej (**KDL**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie urządzeń związanych z obsługą ruchu drogowego, urządzeń i sieci infrastruktury drogowej. Dopuszczono lokalizację infrastruktury technicznej i drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono dopuszczenie ciągów pieszych, ciągów pieszo – rowerowych, rowerowych. Ustalono zakaz lokalizacji skrzynek rozdzielczych w trójkącie widoczności drogi KDL, w tym na włączeniu z innymi drogami, znajdującymi się poza granicami obszaru objętego planem.

Dla terenów dróg publicznych klasy dojazdowej (**KDD**) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie urządzeń związanych z obsługą ruchu drogowego, urządzeń i sieci infrastruktury drogowej. Dopuszczono lokalizację infrastruktury technicznej i drogowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono dopuszczenie ciągów pieszych, ciągów pieszo – rowerowych, rowerowych. Ustalono zakaz lokalizacji skrzynek rozdzielczych w trójkącie widoczności drogi KDD, w tym na włączeniu z innymi drogami, znajdującymi się poza granicami obszaru objętego planem.

Podstawowym celem projektu planu jest zapewnienie ładu przestrzennego, dostosowanie istniejących funkcji terenu do zapisów zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz uzupełnienie tych zapisów o dodatkowe funkcje wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Przeznaczenie przedmiotowego obszaru zgodne jest z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska. Projektowane zmiany nawiązują do charakteru okolicznej zabudowy omawianych terenów.

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu muszą być powiązane z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowy projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy, nawiązuje tym samym do zapisów zawartych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska.

występują tereny najwyższe, tj. ponad 100 m n.p.m., z kulminacją na północ od wsi Staniszewo 106,5 m n.p.m. Najniższy punkt leży w dolinie Warty o rzędnej około 59 m n. p. m. Pod względem klimatycznym (podział R. Gumińskiego) analizowany obszar leży w dzielnicy środkowej (VIII).

2.2. Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana pod względem hipsometrycznym i zamyka się w wartościach od 60,0 m n.p.m. w dolinie Warty do 106,5 m n.p.m. w okolicy wsi Markowice. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych osiągają wartości 10-20 m. W obrębie arkusza znajdują się następujące formy lub zespoły form:

- 1) Wysoczyzna morenowa. Forma płasko-falista, której strop budują glina zwałowa, piaski i żwiry fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego;
- 2) Pradolina Warciańsko-Odrzańska. Forma utworzona w czasie schyłku fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Twór poligenetyczny powstały w miejscu, w którym istniały wcześniej kopalne formy wklęsłe. Terasy towarzyszące dolinie są formami erozyjno-akumulacyjnymi. Na terasie środkowej występują eoliczne piaski pokrywowe i wydmy. Dolinę wypełniają utwory plejstoceny (piaski i żwiry rzeczne) i holoceny (muły, piaski i żwiry rzeczne, namuły, mady);
- 3) Rynny glacialne. Formy subglacialne, rozcinające wysoczyznę morenową. Rynnę Kórnicką wypełniają liczne jeziora. Rynna Średzkiej Strugi jest pozbawiona naturalnych zbiorników wodnych;
- 4) Doliny o charakterze rynnowym. Ich znaczne nagromadzenie na wschód od rynny jezior kórnickich. Są to formy powstałe w wyniku rozcięcia wysoczyzny przez wody podlodowcowe (tzw. "drumliny erozyjne");
- 5) Sandry. Zbudowane z fluwioglacialnych piasków i żwirów. Są to formy związane z fazą leszczyńską i z fazą poznańską zlodowacenia bałtyckiego. Występują na wysoczyźnie morenowej w postaci izolowanych płatów na W od rynny kórnickiej i w rejonie Markowice – Bieganowo. Utwory sandrowe budują także wyższe poziomy terasowe w obrębie większych rynien glacialnych;
- 6) Ozy. Wały piaszczysto – żwirowe powstałe w szczelinach i kanałach lądolodu. Składają się z izolowanych pagórków i tworzą najwyższą kulminację w obrębie arkusza mapy;

- 7) Wydmy. Formy powstałe w starszym i młodszym dryasie oraz na początku preborealu. Występują w obrębie środkowej terasy pradolinnej oraz na wysoczyźnie morenowej w rejonie Mościenicy i na obszarze Lasu Kórnickiego (Bartkowski, 1957).

Analizowany obszar leży w obrębie monokliny przedsudeckiej zbudowanej ze skał permsko-mezozoicznych, które zalegają niezgodnie na połałdowanych utworach paleozoicznych. Powierzchnię mezozoiczną na omawianym obszarze tworzą osady górnej jury, na których zalega oligocen o miąższościach rzędu 10 m. Nad nimi zalega formacja miocenska, której miąższości są rzędu 75-100 m w części zachodniej i centralnej i spadają do około 50-75 m w części wschodniej. Osady miocenske na całym obszarze pokrywają osady pliocenske, przy czym przeważają miąższości 25-50 m. Jedynie na południu i wschodzie są one rzędu 50-75 m, zaś na północy poniżej 25 m. Łączne miąższości wszystkich osadów trzeciorzędowych generalnie rosną ze wschodu (około 120 m) ku zachodowi (około 160 m). Miąższości czwartorzędu generalnie rosną z południa od poniżej 25 m ku północy, gdzie zawierają się w przedziale 50 do 75 m. Wśród utworów powierzchniowych dominują utwory plejstocenu i holocenu. Większość obszaru stanowią powierzchnie wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, zbudowanych z glin zwałowych i piasków. Są one poprzecinane przez rynnę jezior oraz system drobnych dolin rzecznych, jak np. Średzką Strugę, Głuszynkę czy Kopel. Fragmentarycznie pojawiają się także równiny sandrowe oraz wydmy, np. na południowy zachód od Kórnik. W południowo-zachodnim skrawku analizowanego obszaru występuje niewielki fragment terasy zalewowej doliny Warty.

Środa Wlkp. jest gminą rolniczą, użytki rolne w stosunku do całkowitej powierzchni gminy stanowią 78% gruntów ogółem. Na terenie gminy największe obszary gleb należą do wyższych klas bonitacyjnych (III a i III b). Uprawia się tu przede wszystkim zboża, ziemniaki, buraki cukrowe i warzywa. W gospodarce gminy dominują duże i średnie gospodarstwa rolne specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej, bydła mlecznego oraz drobiu.

Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano i nie zarejestrowano terenów, na których występują osuwiska, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Teren objęty planem położony jest poza terenami i obszarami górniczymi, nie występują tu żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych.

Teren objęty projektem planu obejmuje koncesja nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A. w Warszawie, na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do dnia 19.07.2024 r.

2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Analizowany obszar jest częścią składową dorzecza Warty. Jej przebieg warunkuje generalnie kierunki odpływu cieków, tj. na południe poprzez Średzką Strugę, która jest dopływem Maskawy oraz na zachód poprzez Głuszynkę i Kopel, który uznawany jest za jej dopływ. Z uwagi na to, że część cieków to bezpośrednie dopływy Warty, znaczna część działów wodnych jest III rzędu. To samo dotyczy obszarów międzyrzeczy Warty. Z uwagi na wyraźne kulminacje rzeźby terenu na analizowanym obszarze nie ma wododziałów niewyraźnych. Występują natomiast bramy w działach wodnych; między jeziorami Kórnickim i Bnińskim, na dziale Michałówki i Średzkiej Strugi, czy tej ostatniej i cieką bez nazwy koło wsi Śródka. Na analizowanym obszarze występuje szereg działów wodnych okalających obszary bezodpływowe ewapotranspiracyjne i chłonne. Główne użytkowe poziomy wód słodkich wg wieku geologicznego skał pochodzą z czwartorzędu i trzeciorzędu. Analizowany obszar leży na pograniczu utworów o średniej i małej zasobności w wody podziemne i charakteryzuje się średnią możliwością wystąpienia zanieczyszczenia pierwszego poziomu użytkowego wód. W badanym obszarze wody nie wykazują objawów zasolenia i leżą poza potencjalnym zasięgiem formacji solonośnych. Strop strefy wód mineralnych zalega na poziomie 200-500 metrów głębokości. Wody termalne analizowanego obszaru cechują się stosunkowo małą mineralizacją. Źródła wód, tak jak na przeważającym obszarze kraju występują tu nielicznie w postaci mało wydajnych wypływów porowych w piaskach i żwirach.

Z uwagi na to, że rzeką odwadniającą cały omawiany obszar jest Warta, jest on odwadniany przez jej dopływy. Od wschodu na zachód, tj. w kierunku Warty, płyną: Kanał Orłowo, Kanał Radzewicki Głuszynka (Kamionka) z Koplem, który jest na ogół uznawany za rzekę główną. Z północy w kierunku południowym natomiast występuje odwodnienie poprzez systemy cieków Brodek i Średzką Strugę, które są dopływami Maskawy, a ta z kolei dopływem Warty. Na zachód od drogi Gądky – Zaniemyśl zlokalizowane są jeziora wypełniające Rynnę Kórnicką. Są to jeziora płytkie, o małych zasobach wodnych. Spośród nich jedynie Jezioro Bnińskie można zaliczyć do zbiorników o średniej zasobności wód, tj. 9,5 mln m³. Jeziora wskutek niewielkich głębokości ulegają intensywnemu wypłycaaniu, czego efektem jest szybko postępujący zanik, widoczny w osi rynny. Cztery spośród pięciu jezior w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zmniejszyły swą powierzchnię przeciętnie o kilka do kilkunastu procent. Z uwagi na przepływowość jeziora cechują niewielkie wahania stanów wód rzędu kilkudziesięciu centymetrów okresie wieloletnim. Maksymalne stany wód występują z reguły wiosną, a minimalne wczesną jesienią. Najniższe temperatury wód, tj. około 1°C występują w styczniu i lutym, zaś maksymalne, tj. ponad 20°C w lipcu i sierpniu. Oprócz jezior występują także glinianki, doły

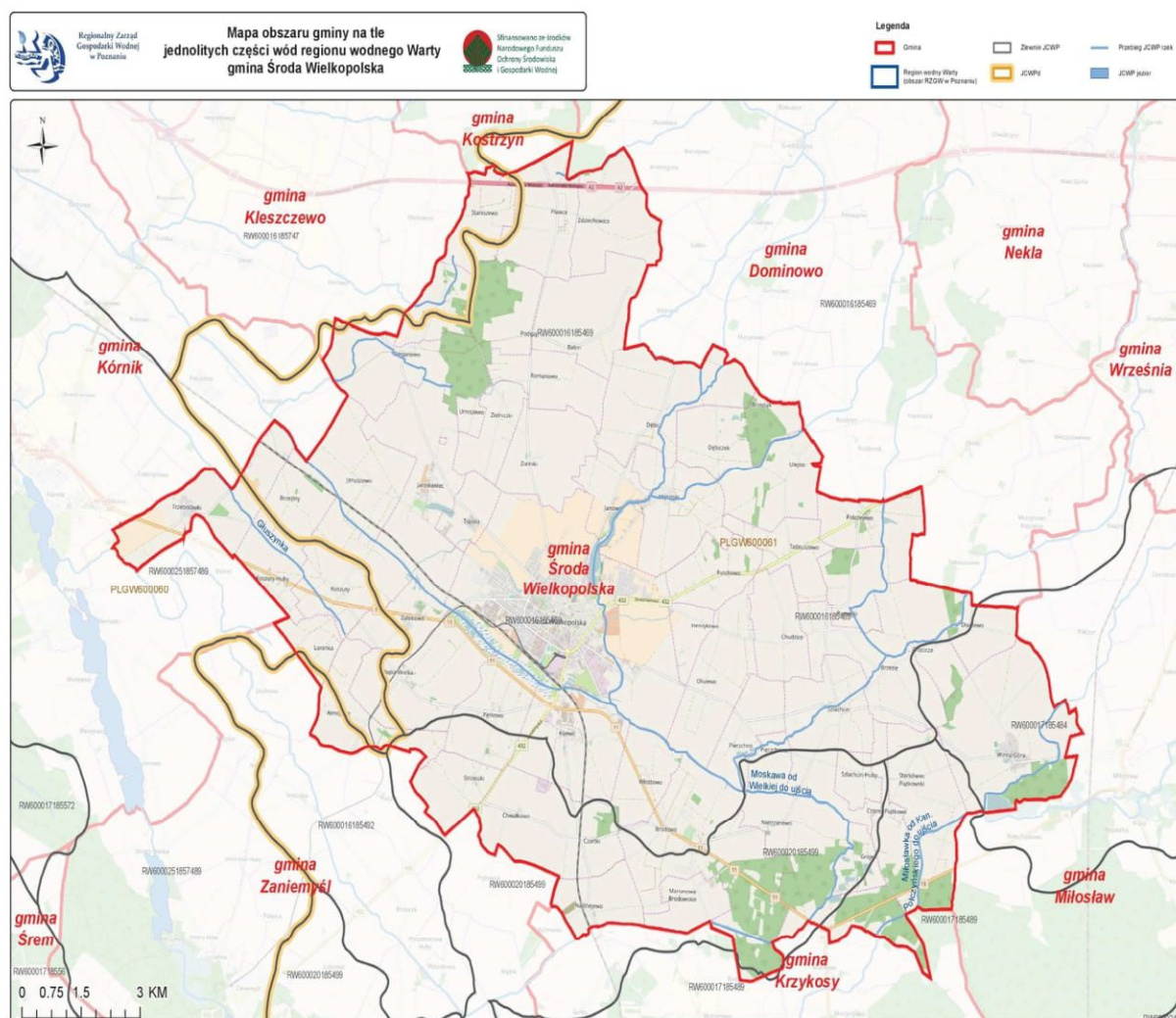
potorfowe, starorzecza oraz stawy w okolicy Środy Wlkp. (w dolinie Średzkiej Strugi), wsi Jarosławiec i Szczytniki.

Teren Gminy Środa Wlkp. według podziału hydrogeologicznego Polski (B. Paczyński 1977, 1980) znajduje się w makroregionie Niżu Polskiego, w rejonie wielkopolskim, subregionie gnieźnieńsko – kujawskim i pradoliny warszawsko – berlińskiej. Występowanie poziomów wodonośnych jest ściśle związane z budową geologiczną, która warunkuje istnienie skał umożliwiających gromadzenie się wody. Na obszarze Gminy Środa Wlkp., rozpoznano dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i neogeńskie. Powszechnie do eksploatacji ujmowane jest piętro wód neogeńskich – poziom mioceński. Poziom ten odgrywa kluczową rolę w zaopatrzeniu w wodę pitną rejonu średzkiego. Gmina Środa Wlkp. jak i cały Powiat Średzki charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami wodnymi objawiającymi się deficytem wody. Użytkowym piętrzem wodonośnym w gminie jest piętro neogeńskie, poziom mioceński. Regionalny zbiornik mioceński charakteryzuje się słabą odnawialnością zasobów. Na podstawie wyników badań regionalnych wysoczyzny średzko – wrzesińskiej, oceniono, że zwierciadło wód mioceńskich przed eksploatacją (stan naturalny odtworzony) w rejonie Środy Wlkp. kształtowało się na poziomie 83,5 m n.p.m. W strefach zasilania (wielkopolska dolina kopalna) osiągało rzędne 90 – 91 m n.p.m., w strefach drenażu rzeki Warty typu artezyjskiego 75 – 76 m n.p.m. Aktualnie rzędne zwierciadła wody na ujęciu w Środzie Wlkp. kształtują się w granicach 60,0 m n.p.m., czyli depresja wynosi 23,5 m. W warunkach naturalnego krążenia wody neogeńskie rejonu Środy Wlkp. były zasilane z północnego wschodu z terenu wielkopolskiej doliny kopalnej, drogą przesączania przez zmniejszoną miąższość pokrywy ilastej neogenu (Dąbrowski S. i inni 1987 r.). Pod wpływem eksploatacji ujęć mioceńskich na terenie miasta Środa Wlkp., a zwłaszcza ujęcia miejskiego, zmieniły się warunki krążenia wód tego poziomu. Uformował się lej depresyjny, który zlikwidował odpływ wód na południe ku rzece Warcie, a uaktywnił dopływ z południa (pradoliny warszawsko – berlińskiej) ze strefy ciśnień piezometrycznych oraz od strony zachodniej (Jezior Kórnickich).

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”.

Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061).

Ryc.3 Mapa obszaru gminy na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty – gmina Środa Wielkopolska

Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021* przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrażona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z Mapą stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępnionej na stronie internetowej GIOŚ stan chemiczny i ilościowy ww. JCWPd określono jako dobry (2019 r.)

Zgodnie z klasyfikacją wód podziemnych „2019 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny” w punkcie kontrolnym Brodowo (nr MONBADA 1289) określono jako II klasę jakości końcową 2019 r.

Obszar objęty planem przechodzi przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600016185469). Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania*

wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 na podstawie monitoringu” JCWP charakteryzuje się słabym stanem ekologicznym, stan chemiczny oceniono „poniżej dobrego”. Ogólna ocena stanu to zły stan wód.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć.

2.4. Warunki klimatyczne

Obszar ten należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu i kontynentalizmu. Najczęściej napływają nad omawiany obszar, z zachodu wilgotne masy powietrza polarnomorskiego. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, słabe i bardzo słabe. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza 8°C. Średnie temperatury powietrza na podstawie danych ze stacji Pętkowo gm. Środa Wlkp. wynosiły odpowiednio: średnia minimalna stycznia -1,5 °C, średnia maksymalna lipca +19 °C, średnia roczna +8,8 °C. Liczba dni mroźnych waha się od 30 – 50 dni, liczba dni z przymrozkami wynosi średnio 100 – 110 dni, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej waha się od 38 – 60 dni. Średnie roczne sumy opadów (posterunek opadowy w Nagradowicach) wynoszą około 530 mm, przy czym maksimum opadów przypada na miesiące letnie (lipiec, sierpień i czerwiec), a minimum na miesiące zimowe (luty, marzec). W latach wilgotnych opady wynoszą 816 mm, natomiast w latach suchych 345 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni. Według podziału Gumińskiego (1948) obszar ten należy do VII środkowej – dzielnicy rolniczo-klimatycznej, a wg Wosia (1994) do Regionu Środkowowielkopolskiego.

2.5. Roślinność i świat zwierzęcy

Obszar gminy jest stosunkowo zróżnicowany pod względem potencjalnej roślinności naturalnej. Duża część mapy stanowi siedlisko środkowoeuropejskich gradów dębowo-grabowych (Galio silvatici-Carpinetum) zarówno w postaci ubogiej, jak i bogatej. Pomiędzy nimi spotkać można płaty siedliska borów mieszanych dębowo-sosnowych (Pino-Quercetum) i środkowoeuropejskiego boru sosnowego (Leucobryo-Pineyum). Rynnę jezior zaniemysko-kórnickich i doliny cieków zajmują siedliska łęgu jesionowo-olszowego (Circae-Alnetum) i łęgu jesionowo-wiązowego (Fraxino-Ulmetum). Panującymi gatunkami drzew są sosna i dąb, a z pozostałych gatunków najwięcej jest brzozy i olchy.

Wśród siedlisk leśnych na tym arkuszu dominuje bór mieszany świeży, las mieszany świeży, bór świeży i las świeży. Występują istniejące stanowiska Modrzewia polskiego. Roślinność synantropijna, zastępująca roślinność naturalną, ulega degeneracji pod wpływem człowieka – następuje eusynantropizacja roślinności.

Wg podziału zoogeograficznego Polski Kostrowickiego (1999) obszar arkusza należy do Podokręgu Wielkopolsko-Podlaskiego w Okręgu Środkowopolskim w Podregionie Środkowym Regionu Środkowoeuropejskiego. Charakteryzuje się on tym, że nie ma jakichkolwiek gatunków charakterystycznych.

W sąsiedztwie terenów zainwestowanych dominujące znaczenie ma roślinność urządzona, wśród której wymienić należy:

- zieleń towarzyszącą ciągom komunikacyjnym,
- roślinność towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej, produkcyjnej,
- roślinność towarzyszącą terenom rolnym,
- roślinność towarzyszącą innej zabudowie.

Zieleń towarzysząca ciągom komunikacyjnym odznacza się różnym charakterem. Wzdłuż dróg położonych poza terenami zainwestowanymi dominujące znaczenie mają gatunki roślinności ruderalnej. Roślinność towarzysząca zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, stanowi najlepiej urządzoną i najbardziej różnorodną gatunkowo roślinność. Tworzy ona tzw. ogrody przydomowe. W jej składzie gatunkowym wyróżnia się: drzewa liściaste i iglaste, krzewy, rośliny ozdobne oraz trawniki (zazwyczaj zajmują największe powierzchnie). Roślinność towarzysząca zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej odznacza się mniejszą różnorodnością niż zieleń ogrodów przydomowych. Ukształtowana została ona jako trawniki, które miejscowo uzupełnione zostały odpornymi gatunkami krzewów i drzew. Roślinność towarzyszącą innej zabudowie, głównie zabudowie usługowej, produkcyjnej generalnie stanowi najbardziej zaniedbany rodzaj roślinności. Nie stanowi ona przedmiotu szczególnego zainteresowania przedsiębiorców, dlatego też często jest dość uboga.

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu planu występują zarówno gatunki zwierząt, które przystosowały się do środowiska zurbanizowanego i obecności człowieka, jak i fauna typowa dla terenów użytkowanych rolniczo, która dominuje na terenach dotychczas niezainwestowanych. W okolicach terenu objętego planem występują nieliczne sarny, dziki, lisy i zające. Płazy i gady reprezentowane są przez gatunki pospolite: żaby (śmieszka, wodna, trawna i moczarowa), ropuchy

(szara, zielona, rzadziej paskówka), rzekotki drzewne, traszka zwyczajna, jaszczurki (zwinka i zielona). Na terenach zainwestowanych żyją gatunki zwierząt, który przyzwyczaiły się do środowiska antropogenicznego i ciągłej obecności człowieka. Ścisłe związane z siedzibami ludzkimi są m.in. szczury, karaluchy, pluskwy, mrówki faraona. Nieodłącznym elementem terenów zurbanizowanych są ptaki, głównie przedstawiciele pospolitych wróblaków (zięba, pokrzywki, wróbel, mazurek i sikora, kowalik, pełzacz), a także niektóre drozdowate i krukowate (kruki, gawrony, wrony, kawki i sroki). Ponadto występują gołębie, jerzyki, puszczyki, a często również jaskółki, kosy, mewy, łabędzie, kaczki, łyski i perkozy. Wśród ssaków wymienić należy wolno bytujące koty, lisy czy kuny.

Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochronie gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Obszar objęty planem charakteryzuje się występowaniem gatunków flory i fauny typowych dla obszarów zurbanizowanych.

2.6. Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego

Stan czystości powietrza w znacznym stopniu warunkuje jakość życia na danym terenie, ponieważ powietrze jest nie tylko źródłem tlenu, ale ma również decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Zanieczyszczenia powietrza polega więc na wprowadzaniu do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Stan czystości powietrza w dużej mierze uzależniony jest tym samym od skali i kierunków rozwoju regionu. Wzrost zanieczyszczenia powietrza wynika zarówno z rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak i aktywności gospodarczej, gdyż wymuszają one wzrost zapotrzebowania energetycznego, co w konsekwencji powoduje większą emisję zanieczyszczeń.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020. Prezentowaną ocenę wykonano w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie

poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2020 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO , PM_{10} , Pb , As , Cd , Ni , O_3 (klasa A – dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2). Strefę wielkopolską zaliczono do klasy C pod względem stężenia pyłu B(a)P. Natomiast dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ strefa wielkopolska uzyskała klasę C1 (poziom dopuszczalny I faza, strefa wielkopolska uzyskała klasę A).

Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozonu O_3 zaliczono do klasy A (klasa strefy dla O_3 wg poziomu celu długoterminowego D2).

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożoną emisję hałasu z w/w ciągu komunikacyjnego, która w przypadku nadmiernego wzrostu byłaby rażąca dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Emisja hałasu powstawać może ze zlokalizowanej w sąsiedztwie analizowanego obszaru drogi wojewódzkiej DW432. Na drodze wojewódzkiej nr DW432 na odcinku /ZANIEMYŚL-ŚRODA WLKP./ średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem w 2015 r. wynosił 5259 pojazdów, w tym 58 motocykli, 4270 samochodów osobowych mikrobusek, 436 lekkich samochodów ciężarowych, 142 samochodów ciężarowych bez przyczepy, 316 samochodów ciężarowych z przyczepą, 16 autobusów oraz 21 ciągników rolniczych. Za przekroczenie akustycznych standardów na drodze głównie odpowiedzialne są ciężkie samochody ciężarowe. W przypadku ww. odcinka drogi wojewódzkiej samochody ciężarowe stanowią jedynie ok. 9 % wszystkich pojazdów, co nie wpływa znacząco na emisję hałasu.

Ponadto ustalenia projektu planu wprowadzają zapis, że w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.7. Obiekty i obszary chronione

2.7.1. Środowisko przyrodnicze

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Przedmiotowy teren znajduje się w odległości ok. 2,5 km od obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie” oraz od obszaru Natura 2000 – Dolina Średzkiej Strugi PLH300057.

2.7.2. Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome, w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome, w szczególności: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki archeologiczne, w szczególności: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarze, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami terenów objętych ochroną w myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Projekt planu wprowadza ustalenia, że w przypadku natrafienia w trakcie prowadzenia robót ziemnych na przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem obowiązują przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2.8. Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolne

Na obszarze objętym planem występują grunty chronione klasy III. Jednakże z uwagi na położenie obszaru planu w granicach administracyjnych miasta Środa Wielkopolska nie zachodzi potrzeba

uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III, chronionych według ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych na cele nieleśne.

2.9. Przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne

Obszar projektu planu nie wprowadza zmiany gruntów leśnych chronionych według ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych na cele nieleśne.

2.10. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Po dokładnej analizie i ocenie aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym obszarze stwierdzono, iż powstanie nowego zainwestowania nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a zaniechanie realizacji projektu planu uniemożliwi dalszy rozwój regionu. Przekształcenie terenu związane z realizacją zapisów planu spowoduje jednak zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i naruszenie istniejących siedlisk przyrodniczych roślin, jest to jednak niewspółmiernie mniejsza szkoda niż w przypadku większej swobody prawnej, która może doprowadzić do niepożądanego zmiany zagospodarowania terenu.

Zaniechanie realizacji projektu planu spowoduje, że lokalizacja nowej zabudowy prowadzona będzie częściowo w oparciu o przepisy prawa, które nie zawierają odpowiednich zapisów chroniących środowisko przyrodnicze, poprzez np. zachowanie zbyt małych powierzchni biologicznie-czynnych. Istnieje także ryzyko wprowadzenia na omawiany obszar funkcji niezgodnych z jego charakterem i generujących dla otoczenia zbyt dużo negatywnych oddziaływań.

Dodatkowo brak realizacji ustaleń projektu planu miejscowego może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz powstania konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu

Istniejącymi obecnie problemami, które mogą być istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu jest potrzeba ochrony terenów wolnych od zabudowy przed ich chaotycznym zagospodarowywaniem, a co za tym idzie, niezorganizowaną obsługą komunikacyjną, gospodarką ściekową, niekontrolowanym wzrostem zanieczyszczenia gleby, wód, powietrza.

Analizując problematykę uwarunkowań przestrzennych w szerszym kontekście należy uznać, że obecnymi elementami mogącymi mieć wpływ na jakość ochrony środowiska i ładu przestrzennego są niekontrolowane rozproszenia terenów zurbanizowanych ze szczególnym uwzględnieniem tendencji suburbanizacyjnych.

Stwierdzić należy, że jedynie wprowadzenie stosownych uregulowań pomoże stworzyć i utrzymać zorganizowaną, wielofunkcyjną przestrzeń, z zachowaniem zasad w zakresie realizacji zabudowy poszczególnych terenów.

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru oddziaływać będzie w różny sposób na aktualny stan środowiska. W przypadku terenów niezainwestowanych wpływ projektu planu miejscowego na środowisko nie będzie rażąco szkodliwy dla środowiska, aczkolwiek może zmniejszyć się powierzchnia terenów biologicznie czynnych, w tym zmniejszy się przepuszczalność terenu na skutek utwardzenia nawierzchni przez planowaną zabudowę. Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie wód, gleb, powietrza oraz takich zjawiskach jak utrata bioróżnorodności biologicznej. Istniejącymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu:

- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych;
- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych (budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku

realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji);

- zmniejszenie terenów biologicznie czynnych,

- powstanie niewielkiego zaburzenia naturalnego spływu wód do gruntu – retencji w wyniku powstania powierzchni nieprzepuszczalnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono m.in.:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- 2) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
- 4) zagospodarowanie i zabudowa terenów nie może powodować zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych.

3.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim wielkość i przestrzenny rozkład emisji pochodzących z różnych źródeł. Na jakość powietrza obszaru objętego projektem planu wpływ ma znajdująca się w otoczeniu droga wojewódzka nr 432. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożony ruch pojazdów na w/w ciągu komunikacyjnym. Na drodze wojewódzkiej nr DW432 na odcinku /ZANIEMYŚL-ŚRODA WLKP./ średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem w 2015 r. wynosił 5259 pojazdów, w tym 58 motocykli, 4270 samochodów osobowych mikrobusek, 436 lekkich samochodów ciężarowych, 142 samochodów ciężarowych bez przyczepy, 316 samochodów ciężarowych z przyczepą, 16 autobusów oraz 21 ciągników rolniczych.

Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się będzie z emisją zanieczyszczeń pochodzących z źródeł punktowych związanych z ogrzewaniem budynków. Przewiduje się, że realizacja planu miejscowego spowodować może wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza jedynie w przypadku lokalizacji nowej zabudowy.

Poziom emisji niekorzystnych substancji do powietrza związany z realizacją nowej zabudowy będzie odmienny na etapie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie prowadzenia prac budowlanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza będą silniki pojazdów i maszyn budowlanych oraz prace ziemne. Emisja do atmosfery powstająca w trakcie realizacji ustaleń projektu planu będzie czasowa, ze skutkiem odwracalnym, a przy zachowaniu odpowiednich norm pracy może być znacznie zminimalizowana.

Projekt planu nakazuje przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej (zgodnie z działaniami naprawczymi zawartymi w *Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej*).

W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. z uchwałą nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). „Ograniczenia i zakazy dotyczą:

- 1) instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, poz. 791, poz. 1089 i poz. 1387), takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli:
 - a) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - b) wydzielają ciepło poprzez:
 - i) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - ii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - iii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza;
- 2) podmiotów eksploatujących instalacje wymienione w pkt 1.”

W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, dlatego też w projekcie planu miejscowego nie zaszła konieczność wprowadzenia innych środków organizacyjnych i technicznych służących ograniczeniu ich ewentualnego niekorzystnego oddziaływania.

W zakresie wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na klimat nie przewiduje się znaczących oddziaływań. Projektowane przeznaczenie terenu nie spowoduje zmiany warunków klimatycznych w rejonie. Lokalnie wystąpić może nieznaczne ocieplenie mikroklimatu poprzez zastosowanie rozwiązań grzewczych i technologicznych w nowoprojektowanych budynkach czy ograniczenie wilgotności poprzez wprowadzenie powierzchni utwardzonych, co jednak nie będzie generowało niekorzystnych oddziaływań w tym zakresie.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020 (*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*).

Roślinność wysoka (drzewa) stanowi regulator klimatu – poprzez zmniejszanie prędkości wiatru osłabiają tempo parowania i zmniejszają amplitudy wahań temperatur powietrza. Dlatego przy zagospodarowywaniu poszczególnych terenów, ważne jest stosowanie się do wymaganych wskaźników dotyczących areałów powierzchni biologicznie czynnych, ale i rozsądny dobór roślinności. Zaleca się pozostawienie i wprowadzanie drzew i krzewów, ponieważ wpływają pozytywnie na jakość powietrza, zatrzymują pyły oraz mogą wspomóc tłumienie hałasu.

3.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z obowiązującymi wymogami, określone w projekcie planu miejscowego założenia rozwoju przestrzennego opierają się na rzeczywistym rozpoznaniu stanu zasobów wodnych. Założenia te gwarantują ochronę tych zasobów poprzez uwzględnienie określonych warunków i ograniczeń w ich wykorzystaniu. W projekcie planu ustalono w zakresie urządzeń melioracyjnych obowiązki zachowania systemu melioracyjnego, a w przypadku konieczności jego naruszenia zastosowanie rozwiązań zastępczych, w tym przebudowy, rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi. Działania melioracyjne powinny uwzględniać warunki równowagi ekologicznej obszaru dla zapewnienia ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie gospodarki wodnej. Prawidłowo przeprowadzone zabiegi melioracyjne obok rozwiązań technicznych powinny dawać wskazówki do sposobu gospodarowania wodą w zlewni. Urządzenia melioracyjne wpływają na obieg wody i powietrza w glebie. Kierowanie obiegami nie tylko podnosi żyzność gleby, ale może wpływać na procesy glebowe i w rezultacie stać się czynnikiem kształtującym glebę („Rola urządzeń melioracji szczegółowych w rolnictwie i środowisku przyrodniczym, art. Dr art. Art. K. Ostrowski, Kraków 2011r.). Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne: *Przy planowaniu, wykonywaniu oraz*

utrzymywaniu urządzeń melioracji wodnych należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód oraz koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych.

Naruszenie systemu melioracyjnego może przynieść negatywne skutki w środowisku. Ważne jest, aby wykonywać prace nad systemami w ekologicznie uzasadnionych terminach np. usuwanie roślinności dennej powinno się odbyć w czasie pełnej wegetacji, ponieważ może dojść do wycofania z cieków znacznej ilości biogenów.

Dopuszczono roboty budowlane sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz rozbiórkę, w tym w przypadkach kolizji z planowaną zabudową. Ustalono realizację infrastruktury technicznej i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalono zaopatrzenie budynków w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków). Ustalenia planu nakazują ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 143 "Subzbiornik Inowrocław - Gniezno", którego granice określają przepisy odrębne, poprzez zabudowę i zagospodarowanie terenu objętego niniejszym planem, zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały oraz zgodnie z przepisami odrębnymi (poprzez przepisy odrębne rozumie się m.in. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu ustalenia i ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy, regionów wodnych oraz zlewni).

Negatywne oddziaływania na wody podziemne można ograniczyć m.in. poprzez następujące działania:

- inwentaryzację zarówno faktycznych, jak i potencjalnych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych,
- wykonania barier izolujących ogniska zanieczyszczeń od wód podziemnych, np. ścianki szczelne, ekrany, bariery drenażowe itp.,
- likwidację zanieczyszczeń, które już przedostały się do wód podziemnych, czyli nakaz rekultywacji gruntów i wód zanieczyszczonych substancjami chemicznymi (np. poprzez zastosowanie technicznych środków oczyszczania; wykorzystanie i ewentualne wspomaganie naturalnych procesów samooczyszczania).

Ustalenia projektu planu regulują zasady gospodarki wodno-ściekowej, w związku z czym realizacja ustaleń projektu planu gwarantuje ochronę wód powierzchniowych i podziemnych zarówno w trakcie realizacji, jak i eksploatacji inwestycji.

W przypadku wód opadowych i roztopowych ustalono ich odprowadzanie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z §28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Zgodnie z §28 ust. 2 rozporządzenia w przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z §8 pkt 1 rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd.). Istotne jest aby chronić i zapobiegać negatywnym zjawiskom związanym z kształtowaniem zasobów wodnych. Należy zwiększać ilość zasilania wód powierzchniowych wodami opadowymi i roztopowymi poprzez zachowanie możliwie największej powierzchni nieutwardzonej. Infiltracja wody opadowej i roztopowej do gruntu odbywać się może w sposób powierzchniowy oraz podziemny. W pierwszej kolejności zaleca się stosowanie infiltracji powierzchniowej poprzez spływ wód m.in. na trawniki, ogródki przydomowe, rowy trawiaste. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu jest najbardziej skuteczne przy gruntach mocno przepuszczalnych oraz przy głębokim zaleganiu wód gruntowych. W taki sposób powinny zostać zagospodarowane wody opadowe i roztopowe, które nie wymagają oczyszczenia. Wody zanieczyszczone z terenów zurbanizowanych powinny trafić do kanalizacji deszczowej i po podczyszczeniu do odbiornika. Stosowanie się do zapisów niniejszej prognozy oraz przepisów odrębnych nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych.

Odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych odbywać się będzie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych,

spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. Preferowane było by lokalizowanie nowej zabudowy na terenach objętych planem dopiero po podłączeniu do sieci kanalizacji sanitarnej i tym samym uniknięcie zastosowania rozwiązań indywidualnych. Jednakże wprowadzenie takiego nakazu nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Jeśli nie ma technicznej możliwości podłączenia się do sieci kanalizacyjnej, należy zatem realizować w pełni szczelne zbiorniki bezodpływowe oraz bezawaryjne oczyszczalnie ścieków, tak by nie doszło do zanieczyszczenia wód podziemnych, gleby a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski, jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Przydomowe oczyszczalnie ścieków jak i zbiorniki bezodpływowe są bezpieczne dla wód gruntowych i podziemnych pod warunkiem doboru właściwych rozwiązań technologicznych względem uwarunkowań gruntowo – wodnych oraz ukształtowania terenu.

Przy stosowaniu się do ustaleń planu, niniejszej prognozy oraz przepisów odrębnych ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz na ustanowione dla nich cele środowiskowe, określone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

3.3. Oddziaływanie na powierzchnię terenu i gleby

Dla części obszaru objętego projektem planu, która jest niezainwestowana ustalone zostały wskaźniki intensywności zabudowy i powierzchni terenu biologicznie czynnego.

W związku z powyższym realizacja nowych budynków spowoduje trwałe wyłączenie i uszczelnienie fragmentów powierzchni ziemi, na których zostaną one posadowione. Konieczne będzie prowadzenie wykopów i wykonanie fundamentów pod konstrukcje budowlane. Spowoduje to nie tylko powstanie nadmiaru mas ziemnych, które trzeba będzie zagospodarować, ale także spowoduje zmiany w profilu glebowym (nadmierne zagęszczenie, zmiana przepuszczalności podłoża). Są to zmiany nieuniknione i związane z realizacją każdego typu inwestycji budowlanych.

Przy prowadzeniu prac ziemnych, a przede wszystkich wykopów, należy zachować szczególną ostrożność, gdyż wybranie utworów powierzchniowych, w tym gleby stanowiącej naturalny kompleks sorpcyjny, spowoduje skrócenie drogi, a więc i czasu migracji ewentualnych zanieczyszczeń w głąb gruntu, z następstwem do wód podziemnych. Niedopuszczalne jest też używanie do prac budowlanych niesprawnych czy uszkodzonych maszyn i urządzeń.

Zmiany ukształtowania terenu i właściwości gruntów mogą wystąpić także w skutek dopuszczonych w projekcie planu robót budowlanych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie omawianego obszaru. Zapisy projektu planu ustalają zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej oraz dopuszczają stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zgodnie z przepisami odrębnymi (z zakazem elektrowni wiatrowych i biogazowni). W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w gaz z dystrybucyjnej sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczono uzbrojenie terenu w zakresie usług telekomunikacyjnych, w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć telekomunikacyjną. Przekształcenia powierzchni terenu będą miały jednak charakter lokalny i czasowy. Trwałe oddziaływanie na właściwości gruntów wystąpi jedynie poprzez umieszczenie pod powierzchnią terenu poszczególnych elementów infrastruktury technicznej. Ze względu na niewielką skalę działania, nie wpłynie to jednak na zmianę ukształtowania powierzchni terenu i warunki gruntowe.

Wprowadzenie nowej zabudowy na analizowanym obszarze spowoduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Zapisy projektu planu nakładają obowiązek zagospodarowania ich zgodnie z przepisami odrębnymi. Sugeruje się zapobiegać powstawaniu odpadów u źródła, wykorzystywać technologie odzysku i recyklingu odpadów, co wpłynie na usprawnienie systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy.

Na terenie objętym projektem planu brak jest zasobów naturalnych – surowców mineralnych oraz terenów i obszarów górniczych, w związku z tym ustalenia projektu planu nie będą generować żadnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.

3.4. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje zmianę krajobrazu obszaru objętego ustaleniami projektowanego dokumentu. Największy wpływ na krajobraz będzie miało powstanie nowej zabudowy. Nie będą one jednak negatywne - projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyć harmonijną całość. Wszelkie zapisy dotyczące krajobrazu oparte są o *Europejską Konwencję Krajobrazową* sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 roku. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest jednak ustosunkowanie się na etapie realizacji projektu planu miejscowego odpowiednio do możliwości środowiska. Niewątpliwie korzystne dla kształtowania krajobrazu jest ustalenie wielkości wskaźników intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej. Ustalone w projekcie planu parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz funkcje nawiązują do sąsiednich terenów. Krajobraz analizowanego obszaru stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz wielorodzinna, zabudowa mieszkaniowo – usługowa, usługowa i produkcyjna.

W projekcie planu ustalono następujące wielkości wskaźników intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej m.in.:

- a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług (MN/U):
 - wskaźnik intensywności zabudowy od 0 do 1,2, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię zabudowy: do 40% powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- b) dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług (MW/U):
 - wskaźnik intensywności zabudowy od 0 do 1,6, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię zabudowy: do 40% powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 35% powierzchni działki budowlanej,
- c) dla terenu zabudowy usługowej (U):
 - wskaźnik intensywności zabudowy od 0 do 0,8, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię zabudowy: do 50% powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej,
- d) terenu obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (P/U):

- wskaźnik intensywności zabudowy od 0 do 1,5, liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię zabudowy: do 40% powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej,
- e) dla terenów infrastruktury technicznej – elektroenergetyki (E):
- wskaźnik intensywności zabudowy od 0 do 0,8 liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię zabudowy: do 80% powierzchni działki budowlanej,
 - powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej,

Nowa zabudowa realizowana zgodnie z ustaleniami planu wkomponuje się harmonijnie w istniejący krajobraz.

3.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny oraz promieniowanie pól elektromagnetycznych

Ochrona przed hałasem zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie. W przypadku, gdy nie jest to możliwe należy zastosować techniki pozwalające na obniżeniu hałasu do poziomu dopuszczalnego. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu jest przyporządkowanie danego terenu do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska dnia 1 października 2012 roku *zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Tab. 1):

- a) MN/U, MW/U zalicza się do terenów mieszkaniowo-usługowych,
- b) w przypadku lokalizacji w granicach terenu U:
 - hoteli i pensjonatów teren zalicza się do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
 - przedszkoli i placówek edukacyjnych teren zalicza się do terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- domu opieki społecznej teren zalicza się do terenów domów opieki społecznej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- szpitala, teren zalicza się do terenów szpitali w mieście, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na jakość powietrza obszaru objętego projektem planu wpływ ma znajdująca się w otoczeniu droga wojewódzka nr 432. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożony ruch pojazdów na w/w ciągu komunikacyjnym. Na drodze wojewódzkiej nr DW432 na odcinku /ZANIEMYŚL-ŚRODA WLKP./ średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem w 2015 r. wynosił 5259 pojazdów, w tym 58 motocykli, 4270 samochodów osobowych mikrobusów, 436 lekkich samochodów ciężarowych, 142 samochodów ciężarowych bez przyczepy, 316 samochodów ciężarowych z przyczepą, 16 autobusów oraz 21 ciągników rolniczych. W związku z powyższym nie dominują na odcinku drogi wojewódzkiej nr 432 samochody ciężarowe, które są największym źródłem emisji hałasu.

W projekcie planu wprowadzono nakaz zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na granicy z terenami objętymi ochroną akustyczną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu ustala w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu (np. nasadzenia zieleni wysokiej, ekrany akustyczne), co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi (m.in. zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska).

Należy uwzględnić w zagospodarowaniu i zabudowie działek ograniczenia wynikające z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi m.in. Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Należy uwzględnić w zagospodarowaniu i zabudowie działek ograniczenia wynikające z przebiegu napowietrznej sieci elektroenergetycznej średniego napięcia 15kV, zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu jej skablowania.

3.6. Oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy - różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Realizacja nowego zagospodarowania na obszarze objętym projektem planu spowoduje zmianę charakteru występującej tu roślinności. Dotychczas istniejąca roślinność zostanie po części zastąpiona zielenią urządzoną, wykształconą w ramach wymaganej powierzchni biologicznie czynnej.

Wprowadzenie nowej zabudowy w poszczególnych częściach obszaru objętego opracowaniem spowodować może zmiany żyjącej tu fauny. Na nowych terenach inwestycyjnych realizacja projektu planu może spowodować niszczenie siedlisk, poprzez ograniczenie powierzchni życiowej występujących tu gatunków zwierząt. Biorąc jednak pod uwagę charakter fauny występującej na terenach zainwestowanych i w ich sąsiedztwie nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na populację zwierząt. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że lokalne populacje zwierząt przyzwyczają się do nowych warunków bytowych. Powstanie nowej zabudowy, a tym samym nowych siedlisk, spowoduje wzrost fauny koegzystującej z człowiekiem.

Obszar objęty projektem planu nie jest położony w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Ustalenia projektu planu nie będą wpływać negatywnie na powierzchniowe formy ochrony przyrody ustanowione ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz nie będą wpływać negatywnie na różnorodność biologiczną.

3.7. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe

Nie przewiduje się, aby prawidłowo zrealizowany projekt planu zagospodarowania przestrzennego obszaru będącego przedmiotem oceny negatywnie wpłynął na zdrowie ludzi. Jednak dla prawidłowej jego ochrony, należy przestrzegać ustaleń planu, zwłaszcza w zakresie sanitacji terenu, gospodarki odpadami, wykorzystania rozwiązań grzewczych i technologicznych minimalizujących emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz zachować istniejącą i projektowaną powierzchnię biologicznie czynną. Ze względu na emisję substancji gazowych i pyłowych, a także substancji zawartych w spalinach, które odpowiedzialne są za powstawanie wielu schorzeń, należy przestrzegać dopuszczalnych norm w tym zakresie. Istotne dla zdrowia ludzi jest także stosowanie się do przepisów odrębnych w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Brak jest na obecnym etapie szczegółowych informacji na temat planowanych na obszarze opracowania przedsięwzięć, dlatego niemożliwe jest określenie wpływu na tereny mieszkaniowe działalności prowadzonej na terenie P/U. Wpływ na tereny mieszkaniowe może mieć emisja hałasu

oraz spalin związana z potencjalnie zwiększonym ruchem komunikacyjnym, który może odbywać się na przedmiotowym terenie.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu mogły mieć jakikolwiek negatywny wpływ na obszary i obiekty objęte ochroną w myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, projekt planu wprowadza ustalenia, że w przypadku natrafienia w trakcie prowadzenia robót ziemnych na przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem obowiązują przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Podczas realizacji ustaleń projektu planu, nie przewiduje się negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich. Rozwój zainwestowania, a przez to wzrost dóbr materialnych – nieruchomości przez poszczególnych mieszkańców – jest oddziaływaniem pozytywnym. Wszelkie prace związane z realizacją nowych inwestycji nie będą wykraczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. W projekcie planu ustalono, iż w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących przeszkody lotnicze obowiązują przepisy odrębne (m.in. zgodnie z Ustawą z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze). Konieczne jest przede wszystkim odpowiednie oznakowanie takiej przeszkody.

3.9. Ryzyko występowania poważnych awarii, bezpieczeństwo mienia

W granicach obszaru objętego planem nie są zlokalizowane istniejące zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. W projekcie planu zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi. Przyjęte rozwiązania projektowe dotyczące warunków zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru gwarantują bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.

W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie działek budowlanych ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenie to dotyczy wszystkich sieci infrastruktury technicznych, a przez przepisy odrębne należy rozumieć przede wszystkim ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku – *Prawo budowlane* oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych,

jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przy zagospodarowaniu i zabudowie działek należy uwzględnić również Polskie Normy.

Dla obszaru objętego projektem planu istotne są odległości od sieci infrastruktury technicznej w przypadku sadzenia drzew jak i lokalizowania infrastruktury w pobliżu drzew:

- dla sieci gazowej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. poz. 640 – min. 2 m od gazociągów średnicy do DN 300, oraz min. 3 m od gazociągów o większej średnicy;
- dla sieci energetycznej : zgodnie z Polską Normą PN-5100 -1: min. 2m,
- dla sieci telekomunikacyjnej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. – min. 2 m,
- dla sieci wodociągowej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od środka drzewa, dla pomników przyrody min. 15 m,
- dla sieci ciepłowniczej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od rzutu korony.

Należy pamiętać, że powyżej podane parametry mogą ulec zmianie. Nie stanowią uregulowań prawnych, należy się odnieść zawsze do aktualnych publikacji prawnych. Konieczne jest zatem sprawdzenie aktualności przepisów lub wytycznych dotyczących wybranych odległości od sieci infrastruktury technicznej.

Projekt planu ustala że w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących przeszkody lotnicze obowiązują przepisy odrębne.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej należy uwzględnić przepisy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zaopatrzenia w wodę, dróg pożarowych, planowanej zabudowy, zgodnie z przepisami w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych a także przepisami prawa budowlanego.

Analizowany obszar położony jest poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, w związku z czym rozpatrywanie ustaleń projektu planu w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego uznaje się za bezpodstawne.

4. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i pozostałych ustaleń projektu planu

4.1. Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt planu wskazuje rozwiązania zagospodarowania obszaru, które oparte są na uwarunkowaniach środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru. Realizacja ustaleń planu jest zgodna z cechami i stanem poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Realizacja nowych inwestycji zgodna będzie z przepisami ochrony środowiska i zagwarantuje prawidłową ochronę zdrowia i mienia ludzi.

4.2. Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleb, ziemi, ochronę walorów krajobrazowych środowiska, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. Projekt planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza, spełnia te warunki.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie stabilności ekosystemów, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami, ochrona zieleni. Projekt planu miejscowego spełnia te warunki.

Ustalenia projektu planu respektują również szereg innych przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska gwarantując tym samym jego zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (*Konwencja o różnorodności biologicznej*).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest *Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek*, który powstał w wyniku dyskusji nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarkom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. *Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (Nowy Jork, 9 maj 1992 r.) czy *Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości* (Genewa, 13 listopad 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji,
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG/ z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Nazwa dokumentu	Cel ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
-----------------	------------------------	--

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Rio de Janeiro 1992 r. oraz Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Kioto 1997 r.	Powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatycznych – ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	„Zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej; dopuszczenie stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zgodnie z przepisami odrębnymi”
Konwencja w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, Genewa 1979	Powstrzymanie przemieszczania się szkodliwych zanieczyszczeń na dalekie odległości	„Przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej”
Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000 r.	Ochrona krajobrazu definiowana jako działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i zharmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych	W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu ustalono m.in.: • powierzchnię biologicznie czynną, • na terenie P/U realizację pasa zieleni izolacyjnej, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, z dopuszczeniem zjazdów oraz infrastruktury technicznej; • na terenie U realizację pasa zieleni krajobrazowej zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, z dopuszczeniem zjazdów oraz infrastruktury technicznej,

Zrównoważony rozwój stanowi podstawę działań polegających na kształtowaniu polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego poprzez opracowywanie dokumentów planistycznych jakim jest m.in. zmiana planów zagospodarowania przestrzennego. Projektowany dokument, poprzez uwzględnienie wymogów zrównoważonego rozwoju, jest zgodny z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym.

Podstawowym dokumentem szczebla wspólnotowego jest Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów wspólnotowych, z którymi projektowany dokument wykazuje zgodność przedstawia tabela poniżej:

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
Promowanie środków zmierzających do rozwiązania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu	Wskazanie w projekcie planu: - „zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej; dopuszczenie stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych zgodnie z przepisami odrębnymi”; - „przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej”
Zapewnienie stopniowego ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganiu ich dalszemu zanieczyszczeniu	Ustalono odprowadzanie ścieków bytowych, przemysłowych, zgodnie z przepisami odrębnymi

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony

warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do *Konstytucji Rzeczypospolitej Polski* przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 *Konstytucji* stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Najważniejszym dokumentem poruszającym problem ochrony środowiska w Wielkopolsce jest Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program ma stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu wojewódzkim.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2021-2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2024,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry;
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjęty uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020).

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

Po przeanalizowaniu i ocenie ww. celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym stwierdzono, iż projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizują je w zakresie:

- ochrony powietrza atmosferycznego przed szkodliwymi emisjami, poprzez m.in. zapis projektu planu „przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej”,
- utrzymania i ochrony walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, poprzez m.in. rozwiązania przestrzenne uwzględniające konieczność zachowania parametrów i wskaźników zabudowy gwarantujących zachowanie ładu przestrzennego, zapis odnoszący się do zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- ochrony wód, gleby oraz różnorodności biologicznej, poprzez m.in. zapisy odnośnie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami,
- ochrony zdrowia ludzi przed hałasem, poprzez zapisy określające konieczność zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na poszczególnych terenach objętych ochroną akustyczną.

Opracowany projekt planu uwzględnia, przy założeniu realizacji uwag zawartych w niniejszej prognozie, ograniczenie ujemnego wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, a także ustala zasady tego zagospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska i polityką przestrzenną gminy.

4.4. Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

Ochrona bioróżnorodności zapewniona została głównie poprzez określenie wskaźników i zasad kształtowania powierzchni biologicznie czynnej, a także ustalenia odnoszące się do ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

5. Informacje końcowe

5.1. Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia obszaru nastąpi ingerencja w środowisko przyrodnicze, gdzie poszczególne jego komponenty, w tym przede wszystkim powierzchnia ziemi i krajobraz ulegną przekształceniom. Na krajobraz wpływ będzie miała głównie forma powstającej zabudowy. Powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom z uwagi na wprowadzenie na przedmiotowym obszarze obiektów kubaturowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Stopień zmian w środowisku nie będzie jednak negatywny, a projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyło harmonijną całość. Warunkiem takiego stanu rzeczy będzie stosowanie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów zawartych w projekcie planu odpowiednio do możliwości środowiska.

W związku z powyższym, w prognozie nie wskazuje się dodatkowych zaleceń dotyczących konieczności wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu.

5.2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Może on być prowadzony również w ramach indywidualnych zamówień. Zaznaczyć należy, że w przypadku bazowania na wynikach uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, muszą one odnosić się do obszaru objętego projektem planu. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na badania dotyczące wód podziemnych, poziom hałasu oraz jakości powietrza.

Burmistrz jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt. 5. W kontekście uwarunkowań lokalizacyjnych i ustaleń planu miejscowego szczególnie istotne jest monitorowanie emisji hałasu z racji położenia obszaru w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 432. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu, proponuje się monitoring z zastosowaniem metody wskaźnikowej:

- ilość podłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej w ciągu roku (raz na rok),
- zużycie wody na 1 pracownika – raz na rok,
- średnie roczne stężenie dwutlenku siarki (SO₂) w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie dwutlenku azotu (NO₂) w powietrzu – raz na rok,
- ilość wytworzonych odpadów na 1 pracownika – raz na rok,
- kontrole dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwość ich opróżniania – raz na rok,
- kontrola sposobu zagospodarowania i częstotliwości usuwania osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków – raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

5.3. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km. Skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania *przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ulic Gnieźnieńskiej i Lotniczej (II)*. Dla w/w obszaru określony został stan środowiska przyrodniczego oraz jego problemy istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

Część pierwsza opracowania obejmuje podstawy formalno-prawne oraz cel opracowania, akty prawne i materiały źródłowe oraz metody, za pomocą których sporządzono niniejszą prognozę. Podstawowym jej celem jest pełne i właściwe uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe będących wynikiem realizacji projektu planu.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w mieście Środa Wielkopolska w rejonie ulicy Gnieźnieńskiej i Lotniczej. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 15,48 ha.

W rozdziale drugim scharakteryzowano, przeanalizowano oraz oceniono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Znalazły się tu informacje dotyczące położenia fizyczno-geograficznego, budowy geologicznej i warunków glebowych, surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, roślinności i świata zwierzęcego, jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz obiektów i obszarów chronionych. Na samym końcu tego rozdziału określono potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu.

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki 1998) obszar objęty zasięgiem leży w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316) w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie (315.5) w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56), (ryc. 6). Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego obszar ten przynależy do dwóch regionów, tj. Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (B) - subregion Odcinek Śremski (B4) i Wysoczyzny Gnieźnieńskiej (IX) – subregion Równina Średzka (IX1). Pod względem hipsometrycznym analizowany obszar jest względnie płaski. Fragment doliny Warty w południowo-zachodniej części obszaru wcina się na kilkanaście metrów poniżej powierzchni wysoczyzny.

Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano i nie zarejestrowano terenów, na których występują osuwiska, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Teren objęty planem położony jest poza terenami i obszarami górniczymi, nie występują tu żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych.

Teren objęty projektem planu obejmuje koncesja nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A. w Warszawie, na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do dnia 19.07.2024 r.

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”.

Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061).

Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021* przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z Mapą stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępnionej na stronie internetowej GIOŚ stan chemiczny i ilościowy ww. JCWPd określono jako dobry (2019 r.)

Zgodnie z klasyfikacją wód podziemnych „2019 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny” w punkcie kontrolnym Brodowo (nr MONBADA 1289) określono jako II klasę jakości końcową 2019 r.

Obszar objęty planem przechodzi przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600016185469). Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021* przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 na podstawie monitoringu” JCWP charakteryzuje się słabym stanem ekologicznym, stan chemiczny oceniono „poniżej dobrego”. Ogólna ocena stanu to zły stan wód.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć.

Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochronie gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG

z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Obszar objęty planem charakteryzuje się występowaniem gatunków flory i fauny typowych dla obszarów zurbanizowanych.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020. Prezentowaną ocenę wykonano w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2020 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO , PM_{10} , Pb , As , Cd , Ni , O_3 (klasa A – dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2). Strefę wielkopolską zaliczono do klasy C pod względem stężenia pyłu B(a)P. Natomiast dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ strefa wielkopolska uzyskała klasę C1 (poziom dopuszczalny I faza, strefa wielkopolska uzyskała klasę A).

Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozonu O_3 zaliczono do klasy A (klasa strefy dla O_3 wg poziomemu celu długoterminowego D2).

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożoną emisję hałasu z w/w ciągu komunikacyjnego, która w przypadku nadmiernego wzrostu byłaby rażąca dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Emisja hałasu powstawać może ze zlokalizowanej w sąsiedztwie analizowanego obszaru drogi wojewódzkiej DW432. Na drodze wojewódzkiej nr DW432 na odcinku /ZANIEMYŚL-ŚRODA WLKP./ średni dobowy ruch pojazdów silnikowych ogółem w 2015 r. wynosił 5259 pojazdów, w tym 58 motocykli, 4270 samochodów osobowych mikrobusek, 436 lekkich samochodów ciężarowych, 142 samochodów ciężarowych bez przyczepy, 316 samochodów ciężarowych z przyczepą, 16 autobusów oraz 21 ciągników rolniczych. Ponadto ustalenia projektu planu wprowadzają zapis, że w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania

skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Przedmiotowy teren znajduje się w odległości ok. 2,5 km od obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie” oraz od obszaru Natura 2000 – Dolina Średzkiej Strugi PLH300057.

Aktualne zagospodarowanie terenu oraz stan poszczególnych elementów środowiska charakteryzuje się znacznym stopniem przekształcenia cech naturalnych, ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu.

Część trzecia prognozy ma na celu przedstawienie istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocenę skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu.

Istniejącymi obecnie problemami, które mogą być istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu jest potrzeba ochrony terenów wolnych od zabudowy przed ich chaotycznym zagospodarowywaniem, a co za tym idzie, niezorganizowaną obsługą komunikacyjną, gospodarką ściekową, niekontrolowanym wzrostem zanieczyszczenia gleby, wód, powietrza. Analizując problematykę uwarunkowań przestrzennych w szerszym kontekście należy uznać, że obecnymi elementami mogącymi mieć wpływ na jakość ochrony środowiska i ładu przestrzennego są niekontrolowane rozproszenia terenów zurbanizowanych ze szczególnym uwzględnieniem tendencji suburbanizacyjnych. Stwierdzić należy, że jedynie wprowadzenie stosownych uregulowań pomoże stworzyć i utrzymać zorganizowaną, wielofunkcyjną przestrzeń, z zachowaniem zasad w zakresie realizacji zabudowy poszczególnych terenów. W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru oddziaływać będzie w różny sposób na aktualny stan środowiska. W przypadku terenów niezainwestowanych wpływ projektu planu miejscowego na środowisko nie będzie rażąco szkodliwy dla środowiska, aczkolwiek może zmniejszyć się powierzchnia terenów biologicznie czynnych, w tym zmniejszy się przepuszczalność terenu na skutek utwardzenia nawierzchni przez planowaną zabudowę. Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie wód, gleb, powietrza oraz takich zjawiskach jak utrata bioróżnorodności biologicznej. Istniejącymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu:

- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych;
- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych (budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji);
- zmniejszenie terenów biologicznie czynnych,
- powstanie niewielkiego zaburzenia naturalnego spływu wód do gruntu – retencji w wyniku powstania powierzchni nieprzepuszczalnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- 2) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
- 4) zagospodarowanie i zabudowa terenów nie może powodować zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych.

W rozdziale czwartym znajduje się ocena rozwiązań zawartych w projekcie planu, która przeprowadzona została pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i obowiązującymi przepisami prawa, a także celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Opisano tu także rozwiązania mające na celu ochronę bioróżnorodności oraz zapobiegające zagrożeniom środowiska.

Analizowany dokument gwarantuje swoimi zapisami ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe terenu objętego opracowaniem. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

W rozdziale piątym przedstawiono możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu. Ponadto znaleźć można tu propozycję przewidywanej metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu może polegać na analizie ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km.

Prognozę wykonano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz innymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obszar objęty planem - na tle wrysu ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska

Ryc. 2. Podział fizyczno-geograficzny pojezierzy i pradolin wielkopolskich wg J. Kondrackiego

Ryc.3 Mapa obszaru gminy na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty – gmina Środa Wielkopolska

SPIS TABEL

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby